

REDAKTORA SLEJA

Pagājušajos Ziemassvētkos es saņēmu kādu jauku grāmatu. Tad jau bija mazliet par vēlu to lasīt, jo grāmatīņā bija pārdomas par svētku gaidīšanu. Tā bija domāta lēnai, nesteidzīgai pirmssvētku lasīšanai. Šogad es to atkal atradu un, par laimi, laikā. Piedāvāju mazu fragmentiņu no grāmatīņas sākuma, un, ja jums patīk, vēl paspēsiet to atrast grāmatnīcās vai bibliotēkā. Lai jums jauka svētku gaidīšana!

«Sākumā tu tikai zini, ka būs. Būs svētki: divanas, piparkūkas, melodijas, svečītes, atmiņas. Atkal, vēlreiz. Mostas šaubas, bailes no vilšanās. Atkal, vēlreiz – nebeidzama rosība, laika trūkums, nogurums?»

Nē, nē! Nemanāmi ir pienācis brīdis, kad tu ne tikai zini, ka būs, bet jau jūti, ka ir – tuvumā, sasniedzami. Tuvu, tuvu ir svētki: prieks, brīvība, gaismas.

Tu pamosties no rīta un gribi darīt to, ko vienmēr, un tā, kā vienmēr. Taču ierastā marša vietā tavš privātais orķestrītis pēkšņi sāk spēlēt pavisam ko citu. Kājas turpina ikdienas gaitas, bet acis izskrien kādu riksi pa debesu plašumiem. Sākumā neveikli, bīstoties, vai tik neapsauks, neapsmies, nenorās. Vēlāk, dienasvidū, drošāk – acis jau jūtas savā daļā nokļuvušas. Un pievakarē tās nostāigā garus debesu gabalus.

Nu sapņiem ir vaļa! Jā, jā, tev ir daudz darba un maz laika, kā tad! Tomēr šovakar priekšroka sapņiem. Slapjās, sīkās sniegpārslas pārvēršas lielos, laipnos putnos. «Nāc!» tie aicina. «Uz kurieni tevi aiznest?» tie jautā. «Nebaidies!» tie drošina.

Tu esi cilvēks – tev ir jāsapņo. Tu esi cilvēks – tev ir jāilodo. Īpaši tagad, kad tik daudz darba un maz laika.

«Klusa nakts, svēta...» Tu vari īgnoties – visur skan, tik agrī, tik bieži, tik nevietā, nu cik var klausīties! Tomēr tu zini – katru gadu vismaz vienu reizi ieskanēsies pa īstam.

Pasaulē starp desmit miljoniem Ziemassvētku vecīšu viens ir īstais – tas, kuram nevar noraut bārdi un kuram pirkstā nodevēgi nepavīd mūsdienīgs laulības gredzens. Un starp miljoniem garām slidošu melodiju viena ir īstā – no kalniem, no eglēm, no sniega, no gaismas tā plūst tieši uz sirdi.»

Astra Andere, «Ceļā uz gaismu»

ILZE MITĀNE

Sardinella nav tas pats, kas skumbrija

Ikvienam ir divas puses: viena fasādes, bet otra – sētas puse. Pagājušajā «Mazsalacietī» varējām lasīt par AS «Korall Plus» fasādes pusi, šoreiz pienākusi kārtā arī sētas pusei.

Kā ziņo Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) preses sekretāre Iresa Miksone, pārbaudot AS «Korall Plus» ražotos konservus «Skumbrija eļļā», konstatēts, ka tajos ir nevis skumbrijas, kā norādīts uz etiķetes, bet gan sardinellas un brētliņas. Pārbaudot uzņēmuma paškontroles dokumentācijā apstiprinājies, ka uzņēmums 2006. gadā vispār nav iegādājies skumbrijas.

PVD arī noskaidrojis, ka tirdzniecībā nonākušas ap 72 000 kārbu neatbilstošu zivju konservu, tostarp «Skumbrija eļļā», «Skumbrija savā sulā ar eļļu», kā arī «Skumbrijas tomātu mērcē». Visi šie konservi ir marķēti ar AS «Ventspils zivju konservu kombināts» etiķetēm, uz kurām minēts šī kombināta nosaukums, logo un uzņēmuma identifikācijas marķējums, kamēr uz pašas konservu kārbas minēts zvejas produktu apstrādes uzņēmuma «Korall Plus» atzīšanas numurs.

Veicot pārbaudes «Korall Plus», PVD konstatējis vēl virkni dažādu neatbilstību, piemēram, paškontroles žurnālu neregulāru un nepatiesu aizpildīšanu, daļēju paškontroles žurnālu iztrūkumu, kā arī to, ka informācija žurnālos nesakrīt ar stingrās uzskaites pavadzīmes reģistru.

Pārbaudes laikā inspektori konstatējuši, ka daļa gatavās produkcijas tiek uzglabāta neatzītās uzņēmuma telpās, kā arī tika konstatēti pārkāpumi produkcijas derīguma termiņa norādē.

Vai tagad jūs savā prātā izmisīgi cenšaties atcerēties, kad pēdējoreiz lietojāt kādus «Korall Plus» ražotos zivju konservus? Un kā lai cilvēks var būt drošs, ka, atverot konservu kārbu, saturs patiešām sakrīt ar to, kas rakstīts ārpusē?

Leons Stols atbild

AS «Korall Plus» īpašnieka Leona Stola viedokli par notikušo centās uzzināt «Mazsalacietis».

L. Stols:

– Tās kļūdas, kas mums bija, es atzinu. Diemžēl informācija sākuma karstumā aizgāja uz masu medijiem. Un masu mediji ne vienmēr rakstā taisnību un no pārbaudītiem avotiem.

Vai jūs gribat teikt, ka PVD informācija ir nepatiesā?

– Labi, tur uzreiz pa karsto bija rakstīts, ka mēs esam uzlīmējuši bez citu ziņas citu etiķeti, vai ne? Bet man ir dokuments, kur ir rakstīts, ka Ventspils zivju konservu kombināts par to zināja.

Tā tad jums bija noruna savā starpā?

– Nē, neko mēs nebijām sarunājuši. Es esmu

72 000 konservu kārbu, kuras rotāja uzraksts «Skumbrija», ir maldinājušas savus pircējus.

ražotājs. Es ar savu produkciju norēķinājos par piedāvāto preci, par to es naudu nesaņēmu. Tas, kas piegādāja man izejvielas, teica, lai es viņam atdošu ar kravu. Tātad barbers! Ko viņi tur tālāk darīja – es nezinu. Godīgi sakot, es pat nezina, ka ar to dodu piekrišanu kaut kam tādam. Protams, tas nav būtiski, jo es esmu galvenais atbildīgais šeit, man ir jāuzņemas atbildība. Pareizi būtu, ja es vispār kaut kam tādam nepiekrīstu. Mēs strādājam 10 gadus, un es nekad neesmu līmējis svešu etiķeti, nekad! Uz etiķetes vajadzēja būt rakstītam: *izgatavots AS «Korall Plus» pēc pasūtījuma*. Tā būtu pareizi. Tā ir mana kļūda, es to atzinu, un par to mani sodīja. Bet! Nekad par vienu lietu nevar sodīt divas reizes – rakstīt avi-zēs nepārbaudītu informāciju, Latvijā tā ļoti bieži gadās. Mūs arī iepriekš avīzes ir nomelnojušas, rakstot informāciju, kas vēlāk izrādās absolūtās mulķības, ko mani konkurenti ir saproduvējuši. To es nesaku par «Mazsalacietī». Jūs esat pirmie, kas vērsas pie manis konkrēti ar jautājumiem, nevis raksta, neko nejautājot, nepārbaudot.

Kāpēc uz etiķetes rakstāt vienu, proti, skumbrija, bet īstenībā iekšā ir sardinella?

– Visa Latvija tā dara! Un visi to zina. Tas, protams, neattaisno mani, bet mans uzņēmums šajā biznesā pārņēma nozīmē vēl ir bērniņš. Garaļā uzņēmumu rindā viens no daudziem. Tad, kad dažādu sakaību dēļ nevar vairs ražot šprotes, bet strādāt vajag, tad arī tā darām. Mums nav izvēles. Arī to es atzinu, un par to mums šie Ls 300 soda nauda.

PVD ziņo, ka ar uzņēmuma dokumentāciju jums ir nopietnas problēmas, arī produkcijas uzglabāšana neatbilst normām.

– Uzņēmumā trūkst cilvēku. Tehnologu atrādām tikai burtiski pirms divām nedēļām. Cilvēks nav strādājis zivju rūpniecībā, un man viņš jāma-ca. Cilvēks atbraucis no Līgatnes, es viņam iedevu dzīvokli, un tagad viņš te dzīvo, mācās un strādā. Tas arī viss!

Par produkcijas uzglabāšanu. Čehs ir vecs, iet uz rekonstrukciju. Visam vajag naudu. Atnāk viens priekšnieks, kas grib sevi parādīt, un baksta ar pirkstu: te ir slikti, te arī... Pārbaudītājs vienmēr atradīs, kur piesieties! Uztaisījām remontu cehā, kas vienalga iet uz rekonstrukciju. Ielikām kādus Ls 5000... Kolektīvs strādāja dienu un nakti un izremontēja.

Saprotiet, dzīvē nav divas krāsas – melnā un baltā – vien. Ja tā būtu, mēs būtu kaut kādi roboti.

Pēc pagājušajā «Mazsalacietī» ievietotā raksta «Darba devējs 150 rokām» sarosījušies arī paši mazsalacieši. Redakcija saņēmusi zvanu ar sūdzību no Leona Stola Mazsalacas dzīvokļa kaimiņiem. Stols jau gadiem neesot licies ne zinīs par mājas komunālajiem maksājumiem: malka neesot sagādāta, esot arī ūdens un citi parādi.

Uz šo jautājumu L. Stols īsti nezina atbildi. Viņš uz vietas centās noskaidrot, kad tad pēdējoreiz malka piegādāta, ko viņam tā arī neizdevās uzzināt. «Es to noskaidrošu,» viņš solīja atvado-ties.

JAUTĀJAM MAZSALACIETIM

Vai, lietojot zivju konservus, pieļaujiet domu, ka uz kārbas rakstītais var neatbilst tās saturam?

Dina, pagaidām bezdarbniece:

– Zivju produktus lietoju, bet vairāk gan tādus, kas ir lielākos iepakojumos, konservus mazāk. Ir arī nācies kļūdoties, jo kvalitāte ne vienmēr atbilst gaidītajam.

Dzintars, ugunsdzēsējs:

– Zivis lietoju bieži, jo tās man ļoti garšo, zivju konservus gan ļoti reti. Ja tomēr ko pārku, tad tikai to, par ko esmu pilnīgi pārliecināts. Nepazīstamas un šaubīgas firmas produkciju nekad nepērku.

Kārlis, skolnieks:

– Zivju produktus lietoju reti un zivju konservus vispār nelietoju. Tad jau labāk izvēlos dārzeņus un cūkgaļu.

Andris, zemnieks, pensionārs:

– Zivju konservus lietoju paretam. Par velti jau uz bundžas neraksta. Ja līdz šim nekas sliktas nav gadījies, vai tad nu tūri kas notiks!

Sestdien, 9. decembrī, pl. 10.00

Mazsalacas Sarkanā Krusta bērnu sociālajā centrā

visi interesenti un darbotiesgribētāji aicināti uz

**PUZURU GATAVOŠANAS
DARBNĪCU.**

Niedres būs,

līdzī jāņem lāpāmā adata, šķēres, ass nazītis, diegs.

Nāc pulkā!

Organizē biedrība «MAP»

ATGĀDINĀM!

Lai veicinātu Mazsalacas pilsētas attīstību, morāli atbalstītu cilvēkus, kuri ar savu darbu un aktivitātēm ir palīdzējuši celt un stiprināt pilsētas labklājību un nesuši pilsētas vārdu ārpus tās robežām, Mazsalacas dome organizē aptauju par titula «Gada mazsalacietis 2006» piešķiršanu.

Aizpildītās anketas iesniegt pilsētas domē, Pērnavas ielā 4, LV-4215, sūtīt pa faksu: 4251908 vai pa e-pastu: mpdome@inbox.lv līdz 15. decembrim.

Paldies par atsaucību!

Ak, eglīte!

Sestdien, 2. decembrī, Mazsalacas centrā krāšņi iedegās egle! Ciemos uz egles iedegšanu bija aicināts Kurmis un Lapsa. Centrā bija sapulcējušies krietns bariņš bērnu, kas aizrautīgi, kliebdēdot decembra tumsu, dziedāja un dejoja kopā ar zvēriņiem. Galu galā ieradās arī Ziemassvētku ve-

cītis un katram par lielu prieku tika pa saldumam uz kārā zoba.

No šī brīža gaidīšanas svētki var pa īstam sākties, un vajag tikai iziet cauri Mazsalacas centram, lai Ziemassvētku sajūta nebūtu jāmeklē aiz kalniem. Paldies pilsētai un kultūras centram par jauko rotājumu, svētkus gaidot!

Turpinot stāstu par vecās pagastmājas vēsturi...

Savā laikā bijušais Mazsalacas vidusskolas direktors Māris Ruberts, sakot «pagaidām», atļāva mūsu kultūras nama mākslas aušanas pulciņam 70. gados strādāt bijušā internāta telpās – šīs vecās pagastmājas 2. stāvā, Rīgas ielā 4/6.

Šis «pagaidām» pārvērtās par ilgiem gadiem, kuru laikā šeit spēcīga izauga un attīstījās pilsētas un novada lietišķā māksla.

Audējas saņēma ziņu pēc ziņas par stēļu likteni pamestās lauku mājās... Braucām lūkoties! Vislielākie gandarījuma brīži bija tie, kad vairāku ģimeņu pārstāvjū aušanas pulciņam nodeva savas dzimtas pārmantojumu no paaudzes paaudzē – tēva un vectēva darinātās stelles, vērpjamo ratiņu, tītaviņas...

Nu vecās pagastmājas 2. stāvā izveidojās vēra ņemama darbnīca – mākslas austuve ar stēlēm, mērķtiecīgu programmu un darba grafiku. Audējam pievienojās strādāt gribošs un tautas mākslu mīlošs adītāju pulciņš, vēlāk 70. un 80. gados pinēji un mezglo-tāji. Strādājot šajās telpās, Tautas daiļamata meistara nosaukumu ieguva vairāk nekā 10 dalībnieces, gūstot augstu novērtējumu – zelta, sudraba un bronzas medaļas par savām lieliskajām Vidzemes svītrotajām segām: Milda Lapsiņa, Pārsla Radziņa, Mirdza Paegle, Elza Melķe un Berta Bauma, bet Gunas Daugules sega tika izstādīta izstādē Srilankā.

Un, lūk, – 1981. gada septembris. Eksāmena izstāde Tautas kolektīva goda nosaukuma iegūšanai – no vecās pagastmājas darbnīcas uz Valmieras novadpētniecības muzeju ar saviem darbiem dodas Mazsalacas audējas un adītājas. TLMS «Mazsalaca» tobrīd jau ir 32 dalībnieki.

1981. gada vasarā TLMS «Mazsalaca» dodas uz Igauniju – republikānisko izstādi Nuijā, 1985. gadā uz Pērnavas muzeju ar lietišķās mākslas izstādi «Gadskārtu ieražas», ar darbiem vēl pabūts Brīvdabas muzejā Rīgā u.c.

Strādājot šai senajā, vēsturiskajā mājā, vairāk nekā 30 gadus veidojot un attīstot novada lietišķo mākslu, savu darbu ieguldījušas daudzas jo daudzas studijas dalībnieces un tās vadītājas, Tautas daiļamata meistares – Milda Lapsiņa, Rita Ertmane, Guna Miķelso- ne, Gunta Jēkabsons – un viņu ilgo gadu palīgs Mirdza Paegle, Kauc- mindes mājturības institūta absolvente.

Zem caura jumta

Neskatoties uz intensīvo Tautas studijas darbu, tās darbnīcas un visa šī nama telpas bija pat ārkārtējā, kritiskā stāvoklī – ieskaitot arī 1. stāva iedzīvotājus. Taču māju remontēt pilsētas vadība neplānoja. Tobrīd prioritātes bija citas – vidusskolas un slimnīcas celtniecība.

Un tad notika kas neparasts!

Kādas ekskursijas laikā mūsu austuvē – darbnīcā, aplūkojot latviskās šatiersegas un dreļļus, kāds vīrietis, dziļi aizkustināts, izbrīnīti man jautāja: «Un te, šādos apstākļos top šī lieliskā tautas māksla?!» (Bļodā uz grīdas no griestiem pilēja ūdens...)

Skaidroju viņam, ka ir vēl sliktāk – pat baumojot, ka ēka paredzēta nojaukšanai.

– Kur tad paliks Tautas studija «Mazsalaca»?

– Nezinu, – atbildēju.

– Nevar būt, – tā svešais, – šī vecā, senatnīgā koka ēka būtībā ir lieliska! Ja vien te būtu vēl kas darāms, es gribētu jums palīdzēt to sakārtot – šīs tautas mākslas brīnuma dēļ, kas te top.

Un tā seno 1867. gadā celto bijušo pagasta un tiesas nama ēku 1994. gadā iegādājās ārzemju latvietis no Austrālijas – Visvaldis Feldmanis, aizrautīgs Tautas studijas darbu apbrīnotājs.

Sekoja konkrēta un mērķtiecīga rīcība – nama tehniskā apsekošana, projektēšana. Remonts – rekonstrukcija vairākās 1. stāva telpās, atjaunojot sākotnējā izskatā durvis, atsedzot griestu sijas. Mecenāts bija apmeties uz dzīvi Rīgā un nežēloja līdzekļus, lai taptu apsolītā izstāžu zāle.

Jaunā izstāžu zāle paspēja vērt durvis vairākām gleznu un lietišķās mākslas meistarū izstādēm. Te viesojusies mākslinieces Māras Zālītes vadītā TTM studija «Umbra» no Rīgas. Te skatīta un apbrīnōta Mārtiņa Dāboliņa un Nikoletas ģimenes izstāde.

Ikvienū apmeklētāju laipni sagaidīja tautas daiļamata meistare un zāles galvenā dežurante, mīļi sauktais Paegliņš. Vecajā koka namā veidojās savdabīga kultūrvide ar novada tautas mākslas meistarēm. Tomēr pēkšņi viss mainījās... Arī labvēlība pret tautas mākslas meistarēm.

*Mazsalacā, 12. jūlijā 1996. g.
Zem ozola kuplajiem zariem ielūdž
Visvaldis Feldmanis:*

● Rīgas ielā 4/6 izstāžu zāles svinī-
ga nodošana tautas LM studijai «Maz-
salaca»

● Ekspozīcijas atklāšana

Visvaldis Feldmanis atklāj Rīgas ielas 4/6 rekonstruēto izstāžu zāli.

Vecajam pagastnamam parādījās atkal jauns īpašnieks! Izrādās – kultūru atbalstošais mecenāts V. Feldmanis kādā darījumā bija zaudējis savam finanšu partnerim. Jaunais saimnieks Gunārs Bajinskis namā sāktos remontdarbus neturpināja... Ignorēja un nepildīja arī Mazsalacas pilsētas domes ar V. Feldmani slēgto līgumu uz 50 gadiem.

Pēdējoreiz Bajinska nama durvis izstāžu zāles apmeklētājiem vēra novadnieka Teņa Niguļa fotoizstādes laikā 2000. gada vasarā.

Raksturīgi, ka tieši šai dienā, 18. augustā, tepat kaimiņos, pāris namus tālāk atklāja LKF Ziemeļvidzemes biroju.

Par to, kā beidzās Rīgas ielas 4/6 nama darbnīcās – austuvē tautas studijas «Mazsalaca» ilggadējā darbība, būs jau cits stāsts, ko labāk varēs pastāstīt Dace Jurka.

Dziļi neizpratni rada arī Valsts Pieminekļu aizsardzības inspekcijas un pilsētas vadības vienaldzīgi vērojošā attieksme par šī senā, vēsturiskā koka nama tīšu bojā laišanu.

NELLIJA NURMIKA,
LKF Mazsalacas kopas vadītāja

P.s. Pateicos «Mazsalacietim» par aizsākto sarunu par visam mūsu novadam tik nozīmīgo seno ēku.

Kad gribas paniekties ar sveču smaržu

Šī nodarbe ir ļoti piemērota, kad pa televizoru neko jēdzīgu nerāda, lielus darbus vairs nav spēka uzsākt, bet līdz gulētiešanai vēl atlikušas pāris stundas.

Tev būs vajadzīgi:

* izdeguši sveču galiņi, salauztas vai nodrupušas sveces (ideāli, ja dažādās krāsās), * «ploškas» pamatnīte, * rupjš lina diegs, * smaržu, kosmētikas, zāļu vai zobupastas iepakojuma kastīte (ja sveci gribi apaļu, nāksies sameklēt kādu apaļu trauciņu), * trauks un karote, ko vari ziedot sveču liešanai.

1) Izkausē traukā sveču galiņus (katru krāsu atsevišķi).

2) Kartona kastītei nolīmē apakšu ar izturīgu līmētu (citādi šķidrās parafīns var sūkties pa līmējuma malām).

3) Iestiprini «ploškas» pamatnītē pietiekami garu diegu (iepriekš izmērcējot to šķidrā parafīnā) un nostiprini to pa vidu izvēlētajai kastītei.

4) Izkausēto parafīnu lej kārtās, ļaujot katrai kārtai labi sacietēt.

5) Kad svece gatava, ieliec to uz nakti (vai vairākām stundām) ledusskapī.

6) No rīta uzmanīgi noplēns kartona kārbīņu no sveces – un, lūk, pašdarināts brīnums rokā!

Vari likt adventes vainagā, aizdegt tūlīt, bet varbūt tā var kalpot par lielisku dāvanu kādam mīļam cilvēkam.

Šādas jaukas pašdarinātas sveces iepriecēs ikvienu, turklāt tas nemaksā nenieka!